

De positie van verpleegkundigen verandert voortdurend: wat kunnen we daarvan leren?

Ontwikkelingen in de verpleegkundige zorg staan niet op zichzelf. Ze maken deel uit van ontwikkelingen en trends die spelen in de maatschappij. In die bredere maatschappelijke context spelen allerlei ideeën, opvattingen en vooroordelen een rol. Denk bijvoorbeeld aan achterhaalde stereotypen over verpleegkundigen en de verpleging.

De positie van verpleegkundigen in de zorg van nu is daarom niet los te zien van hun positie in de maatschappij. Die positie is de uitkomst van een historisch proces. Inzicht in het verleden biedt daarmee waardevolle inzichten voor de verpleegkunde anno nu. Toch is deze kennis vaak beperkt aanwezig. Dat betekent dat zaken die vanzelfsprekend lijken maar dat niet zijn (zoals de relatieve afwezigheid van de verpleegkundige in politiek en beleid), nauwelijks worden bevraagd.

Onze historische aanpak helpt voorbij de ingesleten kaders te denken. We laten bijvoorbeeld zien dat verpleegkundigen een veel actievere rol in hun eigen beroepsontwikkeling speelden dan vaak ten onrechte wordt aangenomen. Daarnaast zien we dat het heel moeilijk is om een einde te maken aan hardnekkige stereotypen over de verpleging, zoals 'verpleegkundigen zijn het hulpje van de dokter' en vastgeroeste ideeën over hoe verpleegkundigen zijn. Inzicht in zulke historisch gegroeide, diepgewortelde opvattingen zijn essentieel voor het verbeteren van de positie van verpleegkundigen.

Altijd in debat over professionele ontwikkeling.
Witte Woede, 1989.
Nationaal Archief,
Fotograaf Rob Croes.

LESSEN

- Ontwikkelingen in de verpleegkunde vinden plaats binnen brede maatschappelijke, sociale en politieke contexten. Binnen deze contexten was het erkennen van verpleegkundige expertise niet altijd vanzelfsprekend. Dit had flinke gevolgen voor de positie van verpleegkundigen en de mogelijkheden tot professionalisering van het vak. Het is goed hier oog voor te hebben bij het optimaliseren van het gebruik van verpleegkundige kennis.
- Veranderingen binnen de verpleegkundige zorg kunnen beter worden begrepen als er ook voldoende aandacht is voor het functioneren van verpleegkundigen binnen bredere maatschappelijke trends. Denk aan de toename van de gelijkheid tussen mannen en vrouwen en aandacht voor diversiteit.
- De samenstelling van de verpleegkundige beroepsgroep was nooit uniform, maar heeft altijd bestaan uit diverse groepen met verschillende visies op de toekomst van het vak. Deze veelzijdigheid moeten we erkennen en omarmen.
- Verpleegkundigen hebben altijd actief bijgedragen aan de professionalisering en ontwikkeling van hun vak. Erkenning en herinnering hiervan kan bijdragen aan verdere professionalisering en ontwikkeling van de verpleegkunde.

Meer lezen?

